

Analysis of Entrepreneurial Competencies Across Four Lifestyle Types: A Study of Rural Youth in Haft Ashian Rural District

Shima azhdagh¹, Ali Asghar Mirakzadeh^{2*}, Feyzallah Monavvarifard³

1. Department of Agricultural Extension and Education, Faculty of Agriculture, Razi University, Kermanshah, Iran.
2. Department of Agricultural Extension and Education, Faculty of Agriculture, Razi University, Kermanshah, Iran. Mirakzadeh@razi.ac.ir
3. Postdoctoral Fellow in Agricultural Education and Lecturer, Razi University, Kermanshah, Iran.

Article Info	ABSTRACT
Article type: Research Full Paper	Background and Objectives: The development of entrepreneurial competencies has been recognized as a driving force for steering societies toward sustainable economic development by fostering entrepreneurial tendencies and behaviors. Beyond access to financial resources, the growth of entrepreneurial competencies is deeply rooted in individuals' value orientations and lifestyles. However, the relationship between different lifestyle patterns and the entrepreneurial competencies of rural youth has remained largely unexplored, representing an important research gap. The scarcity of such studies has led development planners to overlook the influence of rural youths' lifestyles on the achievement of sustainable development goals. As a consequence, rural areas are increasingly experiencing rising youth unemployment and large-scale migration to industrialized and metropolitan cities, trends that inevitably carry implications for food security as well as the social and cultural fabric of rural communities. Therefore, the present study aimed to examine differences in the entrepreneurial competencies of rural youth across different lifestyle types.
Article history: Received: Revised: Accepted:	Materials and Methods: The study population consisted of rural youth residing in Haft Ashian Rural District of Kermanshah County (N = 117), all of whom were included through a census approach. Data were collected using a researcher-developed questionnaire designed based on the relevant literature. The validity and reliability of the instrument were confirmed through an expert panel at Razi University and the calculation of Cronbach's alpha coefficients for the respective sections ($\alpha \geq 0.70$). In line with the study objectives, one-way analysis of variance (One-way ANOVA) was performed using IBM-SPSS Statistics to analyze the data.
Keywords: Lifestyle Entrepreneurial Competencies Rural Youth Rural Entrepreneurship	Results: The findings revealed significant differences in the entrepreneurial competencies of rural youth across lifestyle groups. Specifically, these differences were statistically significant for creativity (F = 5.12, p = 0.002), achievement motivation (F = 2.98, p = 0.032), tolerance of ambiguity (F = 4.01, p = 0.009), risk-taking (F

= 3.87, $p = 0.011$), and opportunity recognition ($F = 5.43$, $p = 0.012$). In contrast, no significant differences were found in leadership competency ($F = 1.83$, $p = 0.171$). The results of the LSD post hoc test indicated that rural youth with goal-oriented and modern lifestyles demonstrated higher levels of creativity than those with a materialistic lifestyle. Moreover, respondents with a materialistic lifestyle exhibited the lowest levels of risk-taking and tolerance of ambiguity, whereas those with modern and traditional lifestyles reported higher levels of tolerance of ambiguity.

Conclusion: The findings suggest that the entrepreneurial competencies of rural youth vary according to their lifestyles. In other words, lifestyle influences not only individuals' occupational choices and economic activities but also the development of innovative attitudes, opportunity recognition, openness to change, and entrepreneurial behaviors. Accordingly, rural development policymakers and planners should take these findings into account by recognizing the distinctive competencies associated with each of the four lifestyle types and designing educational, extension, and support programs tailored to the entrepreneurial characteristics of rural youth. Such an approach would move beyond a one-size-fits-all strategy and promote more effective interventions for fostering rural entrepreneurship.

Cite this article: azhdagh, Sh., Mirakzadeh, A.A., Monavvarifard, F. 2026. Analysis of Entrepreneurial Competencies Across Four Lifestyle Types: A Study of Rural Youth in Haft Ashian Rural District. *Journal of Studies in Entrepreneurship and Sustainable Agricultural Development*, 13 (2),

© The author(s)

Publisher: Gorgan University of Agricultural Sciences and Natural Resources

تحلیل قابلیت‌های کارآفرینانه بر اساس سبک‌های چهارگانه زندگی: مطالعه جوانان روستایی دهستان هفت‌آشیان

شیماء اژدغ^۱، علی‌اصغر میرکزاده^{۲*}، فیض‌اله منوری فرد^۳

^۱ گروه ترویج و آموزش کشاورزی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه رازی، کرمانشاه، ایران

^{۲*} گروه ترویج و آموزش کشاورزی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه رازی، کرمانشاه، ایران، رایانامه: Mirakzadeh@razi.ac.ir

^۳ پسادکتری آموزش کشاورزی و مدرس دانشگاه رازی، کرمانشاه، ایران.

اطلاعات مقاله	چکیده
نوع مقاله: مقاله کامل علمی- پژوهشی	سابقه و هدف: رشد قابلیت‌های کارآفرینی به‌عنوان پیشران حرکت جوامع به‌سوی توسعه پایدار اقتصادی از طریق ارتقاء تمایل‌های رفتار کارآفرینانه شناخته شده است. رشد قابلیت‌های کارآفرینانه علاوه بر دسترسی به منابع مالی به‌شکل عمیقی ریشه در گرایش‌های ارزشی و سبک زندگی افراد دارد. با این وجود، هنوز رابطه بین سبک‌های مختلف زندگی و قابلیت‌های کارآفرینانه جوانان روستایی مورد بررسی قرار نگرفته است و نوعی شکاف پژوهشی در این زمینه احساس می‌شود. کميایی چنین مطالعاتی موجب بی‌توجهی برنامه‌ریزان در طرح‌های توسعه‌ای به تأثیر سبک زندگی جوانان روستایی در دستیابی به اهداف توسعه پایدار شده است. در نتیجه، اکنون شاهد بیکاری روزافزون و مهاجرت گسترده جوانان روستایی به‌سوی شهرهای صنعتی و بزرگ هستیم که بی‌شک پیامدهای خاص خود را در حوزه امنیت غذایی، بافت اجتماعی و فرهنگی به‌همراه خواهد داشت. از این‌رو، هدف پژوهش حاضر بررسی تفاوت در شایستگی‌های کارآفرینانه جوانان روستایی بر اساس سبک‌های مختلف زندگی آنان بود.
تاریخ دریافت: تاریخ ویرایش: تاریخ پذیرش:	روش تحقیق: جامعه آماری پژوهش شامل جوانان روستایی ساکن دهستان هفت‌آشیان شهرستان کرمانشاه بود (N = ۱۱۷) که به‌صورت تمام‌شماری مورد بررسی قرار گرفتند. ابزار گردآوری داده‌ها پرسشنامه‌ای محقق‌ساخته و مبتنی بر سوابق پژوهشی بود که روایی و پایایی آن از طریق پانل متخصصان در دانشگاه رازی کرمانشاه و محاسبه ضریب آلفای کرونباخ برای بخش‌های مختلف تأیید شد ($\alpha \geq 0/70$). با توجه به هدف پژوهش از آزمون تحلیل واریانس یک‌طرفه (One-way ANOVA) در محیط نرم‌افزار IBM-SPSS _{Ver27} برای تحلیل داده‌ها استفاده شد.
واژه‌های کلیدی: سبک زندگی شایستگی‌های کارآفرینانه جوانان روستایی کارآفرینی روستایی	یافته‌ها: یافته‌ها نشان داد که تفاوت معنی‌داری بین شایستگی‌های کارآفرینانه جوانان روستایی بر اساس سبک‌های زندگی آنان وجود دارد. به‌طور مشخص، این تفاوت‌ها برای شایستگی‌های خلاقیت ($P\text{-Value} = 0/002$, $F = 5/12$)، انگیزه پیشرفت ($F = 2/98$, $P = 0/32$)، تحمل ابهام ($P\text{-Value} = 0/009$, $F = 4/01$)، ریسک‌پذیری ($F = 3/87$, $P = 0/011$)

(P-Value= و تسلط بر فرصت‌ها (F= ۵/۴۳, P-Value= ۰/۱۲) در سطح یک درصد خطا معنی‌دار شد. در مقابل، این تفاوت برای توانمندی‌های رهبری (F= ۱/۸۳, P-Value= ۰/۱۷۱) معنی‌دار نشد. یافته‌های آزمون تعقیبی LSD نشان داد که جوانان دارای سبک زندگی هدف‌محور و مدرن در مقایسه با افراد دارای سبک مادی‌گرا از خلاقیت بالاتری برخوردار بودند. جوانان دارای سبک زندگی مادی‌گرا کمترین سطح ریسک‌پذیری و تحمل ابهام را از خود نشان دادند. در مقابل، جوانان با سبک زندگی مدرن و سستی از تحمل ابهام بالاتری برخوردار بودند.

نتیجه‌گیری: بر پایه یافته‌های پژوهش می‌توان گفت که قابلیت‌های کارآفرینانه جوانان روستایی با تغییر در سبک زندگی آنان تغییر می‌کند. به عبارت دیگر، سبک زندگی نه تنها بر انتخاب شغل و فعالیت‌های اقتصادی افراد اثرگذار است بلکه می‌تواند در شکل‌گیری نگرش‌های نوآورانه، فرصت‌شناسی، پذیرش تغییر و رفتارهای کارآفرینانه نیز ایفای نقش کند. بنابراین، ضرورت دارد که سیاست‌گذاران و برنامه‌ریزان توسعه روستایی با پیروی از یافته‌های این پژوهش و شناخت شایستگی‌های برجسته در هر یک از سبک‌های چهارگانه زندگی، برنامه‌های آموزشی-ترویجی و حمایتی خود را متناسب با ویژگی‌های کارآفرینانه جوانان طراحی کنند و از تجویز نسخه یکسان برای همه گروه‌ها فاصله بگیرند.

استناد: اژدغ، شیما؛ میرک‌زاده، علی‌اصغر؛ منوری فرد، فیض‌اله. (۱۴۰۵). تحلیل قابلیت‌های کارآفرینانه بر اساس سبک‌های چهارگانه زندگی: مطالعه جوانان روستایی دهستان هفت‌آشیان. *مطالعات کارآفرینی و توسعه پایدار کشاورزی*، ۱۳ (۲)، ۱۳.

مقدمه

رشد قابلیت‌های کارآفرینانه به‌عنوان یکی از مهم‌ترین پیش‌نیازهای توسعه اقتصادی و اجتماعی مناطق روستایی در سال‌های اخیر مورد توجه پژوهشگران و سیاست‌مداران قرار گرفته است. قابلیت‌های کارآفرینانه دربرگیرنده مجموعه‌ای از ویژگی‌ها و توانمندی‌ها مانند خلاقیت، ریسک‌پذیری، انگیزه پیشرفت، تحمل ابهام، رهبری و توانایی تشخیص فرصت‌ها است که افراد را برای شناسایی و بهره‌برداری از فرصت‌های جدید توانمند می‌سازد (۱). از این منظر، کارآفرینی فراتر از ایجاد یک کسب‌وکار جدید بوده و به مفهوم کشف و بهره‌برداری از فرصت‌ها به‌منظور خلق ارزش‌های اقتصادی و اجتماعی است (۳). توسعه چنین شایستگی‌هایی در میان نسل جوان روستایی از جایگاه برجسته‌ای در ایجاد اشتغال پایدار، کاهش فقر، افزایش درآمد و بهبود کیفیت زندگی برخوردار است. در تأیید این امر، رمدانی و همکاران (۲۰۲۲) بیان می‌کنند که تقویت شایستگی‌های کارآفرینانه به‌عنوان یکی از راهبردهای اساسی توسعه اقتصادی و اجتماعی نقش مهمی در حفظ پایداری جوامع روستایی و تقویت معیشت خانوارها دارد (۴). به عبارت دیگر، جوانان روستایی با برخورداری از شایستگی‌های کارآفرینانه می‌توانند از طریق شناسایی و بهره‌گیری از ظرفیت‌های محلی مسیرهای جدیدی برای ایجاد ارزش افزوده و توسعه فعالیت‌های اقتصادی فراهم کنند (۵).

با این وجود، مناطق روستایی همچنان با چالش‌هایی نظیر بیکاری جوانان، محدود بودن فرصت‌های شغلی، کاهش جذابیت فعالیت‌های تولیدی و مهاجرت نیروی انسانی جوان به مراکز شهری مواجه هستند. این چالش‌ها از یک‌سو توسعه اقتصادی مناطق روستایی را محدود می‌کند و از سوی

دیگر، پیامدهایی نظیر تضعیف سرمایه انسانی، کاهش پویایی اجتماعی و تضعیف معیشت‌های روستایی را در پی دارد. به همین دلیل، شناسایی عامل‌های اثرگذار بر شکل‌گیری و تقویت شایستگی‌های کارآفرینانه به یکی از جریان‌های مهم پژوهشی در سطح ملی و بین‌المللی تبدیل شده است (۲، ۴، ۶، ۸).

دانشگاهیان در جریان‌های پژوهشی خود نشان داده‌اند که رشد قابلیت‌های کارآفرینانه یک پدیده چندبُعدی است و تحت تأثیر مجموعه‌ای از عوامل فردی، اجتماعی، اقتصادی، روانشناختی و نهادی قرار دارد (۹، ۱۱). عامل‌هایی مانند سطح آموزش و مهارت، سرمایه اجتماعی، حمایت‌های نهادی، دسترسی به منابع مالی، ویژگی‌های شخصیتی، انگیزش، خودکارآمدی، شبکه‌های ارتباطی و شرایط محیطی به‌عنوان مهم‌ترین پیش‌بین‌های توسعه قابلیت‌های کارآفرینانه معرفی شده‌اند (۱۲، ۱۴). با این حال، استدلال شده است که شکل‌گیری قابلیت‌ها و رفتارهای کارآفرینی صرفاً به دسترسی به منابع مالی، آموزش‌های تخصصی یا حمایت‌های نهادی محدود نمی‌شود و تحت تأثیر عامل‌های فرهنگی، اجتماعی و رفتاری نیز قرار می‌گیرد (۱۴، ۱۶). در واقع، رویکردهای جدید کارآفرینی بر این نکته تأکید می‌کنند که فرایندهای کارآفرینانه ماهیتی زمینه‌مند دارند و متأثر از بسترهای اجتماعی و فرهنگی هستند. از میان این عامل‌ها، سبک زندگی به‌عنوان مجموعه‌ای از الگوهای رفتاری، ارزش‌ها، نگرش‌ها، ترجیحات و شیوه‌های کنش روزمره افراد می‌تواند نقش تعیین‌کننده‌ای در جهت‌گیری‌های ذهنی و رفتارهای مرتبط با فعالیت‌های اقتصادی و کارآفرینانه داشته باشد (۱۷، ۱۸). به عبارت دیگر، نحوه زندگی افراد چگونگی مواجهه آنان با فرصت‌ها، میزان ریسک‌پذیری، خلاقیت و تمایل به نوآوری را تبیین می‌کند (۱۸، ۲۰).

با وجود اهمیت بالقوه سبک زندگی در شکل‌گیری رفتارهای اقتصادی و کارآفرینانه، بررسی ادبیات موجود نشان می‌دهد که بخش عمده مطالعات انجام شده بر عوامل اقتصادی، آموزشی، روانشناختی یا نهادی مؤثر بر کارآفرینی تمرکز داشته‌اند و به تفاوت‌های موجود در شایستگی‌های کارآفرینانه افراد با سبک‌های زندگی مختلف توجه کمتری شده است. در نتیجه، هنوز درک روشنی از این موضوع وجود ندارد که آیا افراد دارای سبک‌های مختلف زندگی از نظر برخورداری از شایستگی‌های کارآفرینانه الگوهای متفاوتی را نشان می‌دهند و اینکه کدام شایستگی‌ها در هر سبک زندگی برجستگی بیشتری دارند. به بیان دیگر، همچنان ابهام‌هایی درباره تفاوت ابعاد مختلف شایستگی‌های کارآفرینانه در میان گروه‌های دارای سبک‌های مختلف زندگی وجود دارد.

بر این اساس، پژوهش حاضر تلاش می‌کند ضمن شناسایی شایستگی‌های کارآفرینانه غالب در سبک‌های مختلف زندگی جوانان روستایی مشخص کند که آیا تفاوت مشاهده شده میان این شایستگی‌ها در سبک‌های مختلف زندگی از نظر آماری معنی‌دار است یا خیر. بدین ترتیب این پژوهش به غنی شدن ادبیات کارآفرینی روستایی از طریق توجه به سبک زندگی به عنوان یک متغیر اجتماعی-فرهنگی و روشن‌تر شدن الگوهای تفاوت شایستگی‌های کارآفرینانه در میان گروه‌های دارای سبک‌های مختلف زندگی کمک کند. همچنین، شناخت شایستگی‌های کارآفرینانه برجسته در هر سبک زندگی و آگاهی از تفاوت‌های موجود میان آن‌ها شواهدی برای سیاست‌گذاران، برنامه‌ریزان و نهادهای فعال در حوزه توسعه روستایی و کشاورزی فراهم می‌آورد تا برنامه‌های آموزشی، ترویجی و حمایتی خود را متناسب با ویژگی‌های رفتاری و اجتماعی جوانان طراحی نمایند و از رویکردهای یکسان برای تمام گروه‌ها فاصله بگیرند.

برایو همکاران (۲۰۲۳) سبک زندگی را بازتابی از موقعیت اجتماعی و الگوهای انتخاب افراد می‌داند که در قالب رفتارهای روزمره ظاهر می‌شود (۲۱). با این حال، مفهوم سبک زندگی در جوامع روستایی ماهیتی پیچیده‌تر پیدا می‌کند؛ زیرا رفتارها و انتخاب‌های افراد تنها تحت تأثیر ترجیحات فردی نیست و عامل‌های دیگری مانند شرایط اقتصادی، ساختارهای اجتماعی، فرهنگ محلی، نظام‌های ارزشی، روابط خانوادگی و ویژگی‌های محیطی نیز بر آن اثرگذارند (۲۲). بنابراین، سبک زندگی در ادبیات توسعه روستایی عمدتاً از زاویه سرمایه معیشتی و ترجیحات زندگی در روستا درک می‌شود. از این دیدگاه، سبک زندگی به معنای مجموعه‌ای از منابع (سرمایه‌ها) توانمندی‌ها و انتخاب‌های شغلی است که خانواده و جوان روستایی برای ساختن معیشت خود به کار می‌گیرند (۵، ۲۳، ۲۵). به عبارتی دیگر، سبک زندگی روستایی از نگاه سرمایه‌های معیشتی بدین معنا است که جوان روستایی با چه ترکیبی از سرمایه‌ها (شامل انسانی، اجتماعی، مالی، فیزیکی، طبیعی) در چه نوع فعالیت‌هایی (کشاورزی، غیر کشاورزی، کسب‌وکار کوچک، مهاجرت و غیره) وارد می‌شوند و چه ارزش‌ها، هنجارها و اهدافی رفتار او را هدایت می‌کند (۲۶، ۲۷).

بر اساس سرمایه‌های معیشتی، تمایلات رفتاری و ارزش‌های افراد سبک‌های زندگی مختلفی در زمینه کارآفرینی روستاییان شناسایی شده است. در یک دسته‌بندی ایوانچیوا و همکاران (۲۰۲۴) سبک‌های زندگی کارآفرینانه را به دو طبقه اصلی تقسیم کرده‌اند: ۱) کارآفرینان سبک زندگی^۱ که بیشتر به دنبال ایجاد تعادل بین کار و زندگی شخصی خود هستند و استقلال فردی را به عنوان هدف اصلی خود در نظر

¹ lifestyle entrepreneurs

می‌گیرند؛ و ۲) کارآفرینان رشدگرا که به دنبال گسترش کسب‌وکار و افزایش سودآوری هستند (۱۷). بوهنت و همکاران (۲۰۰۳) با در نظر گرفتن نگرش کشاورزان نسبت به نحوه استفاده از زمین و چگونگی مشارکت خود در فعالیت‌های کارآفرینانه به دسته‌بندی جدیدی از کارآفرینان سبک زندگی اشاره می‌کنند که غالباً شامل تازه‌واردها به بخش کشاورزی هستند (۲۸). این افراد محیط روستایی را به‌عنوان فضایی برای کشاورزی آرمانی از طریق مشارکت در مدیریت محیط زیست تلقی می‌کنند (۲۹). فیتز-کوخ و همکاران (۲۰۱۸) نیز چهار دسته از سبک زندگی کشاورزی شناسایی کرده‌اند: ۱) سبک زندگی سنتی که در آن کشاورزان برای توسعه از طریق فعالیت و تخصص‌گرایی تلاش می‌کنند؛ ۲) سبک زندگی محتاطانه که این دسته از کشاورزان با محافظه‌کاری مالی شناخته می‌شوند و صرفاً خود را کشاورز می‌دانند؛ ۳) کشاورزان اجتماعی که دارای گرایش اجتماعی بالایی هستند؛ و ۴) کشاورزان نوگرا که به‌طور هم‌زمان گرایش‌های اجتماعی و تمایل به رشد را مد نظر قرار می‌دهند. آن‌ها در این دسته‌بندی بیان داشته‌اند که تنها دو سبک زندگی آخر (اجتماعی و نوگرا) به‌عنوان کارآفرینانی شناخته می‌شوند که ویژگی‌هایی مانند خودانتقادی، رهبری، خلاقیت و پشتکار از خود نشان می‌دهند (۳۰).

بر پایه این دسته‌بندی‌ها می‌توان سبک زندگی جوانان روستایی را در چهار گونه اصلی شامل مادی‌گرا، هدف‌محور، سنتی و مدرن دسته‌بندی کرد. سبک زندگی مادی‌گرا بر تمایل به مصرف‌گرایی، اهمیت دادن به دارایی‌های مادی و توجه به مالکیت به‌عنوان نمادی از موفقیت و رضایت فردی تأکید دارد. در این سبک افراد ارزش بیشتری برای دستیابی به منابع و نمادهای مادی قائل هستند و موفقیت فردی را عمدتاً از طریق شاخص‌های اقتصادی ارزیابی می‌کنند

(۳۱). در مقابل، سبک زندگی هدف‌محور بر برنامه‌ریزی، آینده‌نگری و تلاش مستمر برای دستیابی به اهداف بلندمدت تأکید دارد و افراد دارای این سبک معمولاً مسیر زندگی و فعالیت‌های خود بر مبنای تعیین اهداف روشن و پیگیری نظام‌مند آن‌ها سامان می‌دهند (۳۲). سبک زندگی سنتی نیز نشان‌دهنده پایبندی افراد به هنجارها، ارزش‌ها، آداب و رسوم و حفظ الگوهای فرهنگی نسل‌های پیشین است و بر ارزش‌هایی مانند همبستگی اجتماعی، پیوندهای خویشاوندی و حفاظت از میراث فرهنگی تأکید دارد (۳۳). در نهایت، سبک زندگی مدرن به گرایش افراد به استفاده از فناوری‌های جدید، پذیرش تغییرات اجتماعی، انعطاف‌پذیری و سازگاری با تحولات محیطی اشاره دارد. افراد دارای این سبک زندگی معمولاً تمایل بیشتری به نوآوری، تجربه‌های جدید و همگامی با جریان‌های نوین اجتماعی و اقتصادی دارند (۳۳، ۳۴).

این طبقه‌بندی نشان می‌دهد که سبک‌های مختلف زندگی صرفاً بیانگر تفاوت در الگوهای رفتاری روزمره نیستند بلکه با تفاوت در ارزش‌ها، نگرش‌ها، اهداف و الگوهای مواجهه افراد با محیط‌های اقتصادی و اجتماعی همراه‌اند و از این مسیر می‌توانند زمینه‌های متفاوتی برای شکل‌گیری شایستگی‌های کارآفرینانه فراهم کنند (۱۲، ۱۹، ۲۰، ۲۷، ۳۴). برخی از مطالعات این رابطه را عمدتاً از مسیر ویژگی‌های فردی تبیین کرده‌اند و نشان داده‌اند که سبک زندگی می‌تواند با انگیزه‌های کارآفرینانه، خلاقیت، تشخیص فرصت، نوآوری و استقلال‌طلبی ارتباط داشته باشد (۳۵، ۳۸). در مقابل، مطالعات دیگری بر این نکته تأکید دارند که اثر سبک زندگی بر کارآفرینی در خلأ اجتماعی شکل نمی‌گیرد بلکه در تعامل با هویت، شبکه‌های اجتماعی، ارزش‌های محلی، خانواده و زمینه فرهنگی معنا پیدا می‌کند (۳۰، ۳۹، ۴۲). مقایسه این دو دیدگاه نشان

می‌دهد که سبک زندگی را نمی‌توان صرفاً یک ویژگی فردی یا مجموعه‌ای از ترجیحات شخصی در نظر گرفت بلکه رابطه آن با شایستگی‌های کارآفرینانه حاصل برهم‌کنش ویژگی‌های فردی با زمینه‌های اجتماعی و فرهنگی است. در نتیجه، انتظار می‌رود تفاوت در سبک زندگی خود را به شکل غیر یکنواخت در ابعاد مختلف شایستگی‌های کارآفرینانه نشان دهد. یافته‌های مطالعات تجربی نیز مؤید آن است که سبک زندگی از مسیرهای متفاوتی با رفتار و شایستگی‌های کارآفرینانه ارتباط پیدا می‌کند. کنها و همکاران (۲۰۲۰) در بررسی کارآفرینان دارای سبک زندگی لذت‌گرا و فردگرایانه در مناطق روستایی اروپا نشان دادند که تأکید بر کیفیت زندگی و تحقق علایق فردی، گرایش به فعالیت‌های نوآورانه و بهره‌گیری از ظرفیت‌های محلی را افزایش می‌دهد (۳۵). در مقابل، برسان و پدرینی (۲۰۲۰) نشان دادند زمانی که سبک زندگی بر ارزش‌های اجتماعی و فرهنگی استوار است جهت‌گیری کارآفرینانه بیشتر به سمت کسب و کارهایی معطوف می‌شود که علاوه بر درآمدزایی، حفاظت از منابع طبیعی و حفظ فرهنگ محلی را دنبال می‌کنند (۳۹). این یافته‌ها نشان می‌دهند که سبک زندگی لزوماً یک جهت مشخص برای رفتار کارآفرینانه ایجاد نمی‌کند بلکه با تعیین آنچه فرد «ارزشمند» و «فرصت» تلقی می‌کند، مسیرهای متفاوتی از کارآفرینی را شکل می‌دهد. در تأیید این امر، رایید (۲۰۲۱) نشان داد تفاوت سبک زندگی جوانان روستایی و شهری با تفاوت در انگیزه‌های کارآفرینانه، ترجیحات اجتماعی و اهداف اقتصادی آنان همراه بوده است (۳۷). این مطالعات نشان می‌دهند که تفاوت در سبک زندگی بیش از آنکه بر میزان تمایل به کارآفرینی اثر بگذارد بر جهت و نوع رفتار و شایستگی‌های کارآفرینانه اثرگذار است.

این الگو در مطالعات آیکونن (۲۰۱۷) و سان و ژو (۲۰۱۷) نیز در دو بستر متفاوت مشاهده شده است. آیکونن (۲۰۱۷) نشان داد که سبک‌های زندگی مبتنی بر پایداری و پیوند با محیط طبیعی فعالیت‌های کارآفرینانه را به سمت حفاظت از منابع محلی و تقویت روابط اجتماعی هدایت می‌کند (۴۳)؛ در حالی که سان و ژو (۲۰۱۷) که افراد دارای سبک زندگی دیجیتال محور تمایل بیشتری به بهره‌برداری از فرصت‌های نوظهور و انعطاف‌پذیری در فعالیت‌های اقتصادی دارند (۳۶). تفاوت در این یافته‌ها ناشی از نوع زمینه‌ای است که سبک زندگی از طریق آن شایستگی‌های کارآفرینانه را تحت تأثیر قرار می‌دهد. به گونه‌ای که در یک سو پیوند با محیط طبیعی و ارزش‌های اجتماعی قرار دارد و در سوی دیگر، فناوری و گشودگی نسبت به تغییر. با وجود این تفاوت، هر دو مطالعه بر یک سازوکار مشترک دلالت دارند و آن این است که سبک زندگی با شکل‌دهی به نحوه ادراک محیط و فرصت‌های موجود بر نوع قابلیت‌هایی که فرد برای فعالیت‌های کارآفرینانه به کار می‌گیرد اثر می‌گذارد.

هرچند این شواهد وجود رابطه بین سبک زندگی با جهت‌گیری‌ها، انگیزه‌ها و برخی رفتارهای کارآفرینانه را تأیید می‌کند اما این رابطه در اغلب موارد به صورت کلی و در قالب کارآفرینی یا انتخاب نوع فعالیت‌های اقتصادی بررسی شده و کمتر به تفاوت میان ابعاد مشخص شایستگی‌های کارآفرینانه در سبک‌های زندگی مختلف پرداخته شده است. این در حالی است که هنوز روشن نیست که تفاوت در سبک زندگی خود را در کدام شایستگی‌های کارآفرینانه برجسته‌تر نشان می‌دهد. از این نظر، مسئله اصلی صرفاً وجود یا عدم وجود رابطه بین سبک زندگی و کارآفرینی نیست بلکه شناخت الگوی تفاوت شایستگی‌های کارآفرینانه در میان سبک‌های

مختلف زندگی است. این خلأ به‌ویژه در مورد جوانان روستایی و در بستری که هم‌زمان تحت تأثیر ارزش‌های سنتی، اهداف فردی، گرایش‌های مادی و تحولات مدرن قرار دارد از اهمیت بالایی برخوردار است و مبنای انجام این پژوهش را شکل می‌دهد.

مواد و روش‌ها

پژوهش حاضر از نظر هدف از نوع پژوهش‌های کاربردی، از نظر شیوه گردآوری داده‌ها از نوع مطالعات کمی با رویکرد توصیفی-تحلیلی است. از آنجایی که هدف اصلی این پژوهش بررسی تفاوت شایستگی‌های کارفرینانه در میان گروه‌های دارای سبک‌های مختلف زندگی است از طرح پژوهش‌های مقطعی استفاده شد. استفاده از این طرح امکان سنجش هم‌زمان متغیرهای پژوهش را فراهم و تحلیل الگوهای متفاوت میان سبک‌های مختلف زندگی و شایستگی‌های کارآفرینانه در یک زمان مشخص را امکان‌پذیر کرد. جامعه آماری پژوهش شامل تمام جوانان روستایی ساکن دهستان هفت‌آشیان شهرستان کرمانشاه بود که در فعالیت‌های مختلف کشاورزی، صنایع دستی، گردشگری روستایی و خدمات محلی مشارکت داشتند ($N = 117$). این دهستان با جمعیتی بالغ بر ۱۵۶۱ نفر و ۳۴ روستا با چالش‌های گسترده‌ای مانند نرخ بالای بیکاری و مهاجرت گسترده جوانان به شهرهای بزرگ مواجه است. افزون بر این، ورود رسانه‌های تعاملی و شبکه‌های مجازی به‌شکل قابل توجهی نظام‌های ارزشی و بافت فرهنگی جوانان این دهستان را تحت تأثیر قرار داده و الگوهای جدیدی از سبک زندگی در این منطقه شکل گرفته است که از هنجارها و ساختارهای سنتی فاصله دارد. این ویژگی‌ها، این دهستان را به یک نمونه مناسب برای بررسی تأثیر سبک‌های زندگی چهارگانه بر شایستگی‌های کارآفرینانه جوانان تبدیل کرده است. شایان ذکر است که با توجه به محدود بودن حجم

جامعه آماری به‌منظور جلوگیری از کاهش دقت ناشی از نمونه‌گیری، کاهش خطای برآورد و افزایش قابلیت تعمیم نتایج از روش تمام‌شماری در گردآوری داده‌ها استفاده شد.

داده‌های پژوهش از طریق یک پرسشنامه ساختاریافته و استاندارد گردآوری شد که از سه بخش اصلی تشکیل شده بود. بخش نخست شامل اطلاعات فردی و جمعیت‌شناختی پاسخگویان بود و متغیرهایی نظیر سن، جنسیت، سطح تحصیلات، سابقه فعالیت اقتصادی، وضعیت اقتصادی خانوار و تعداد اعضای خانواده را در برمی‌گرفت. بخش دوم به سنجش سبک زندگی جوانان روستایی اختصاص داشت. در این بخش، از پرسشنامه محقق‌ساخته سبک زندگی بر اساس سوابق پژوهشی (۱۷، ۳۰) استفاده شد (ضمیمه ۱). این پرسشنامه شامل ۲۰ گویه است که چهار بُعد اصلی سبک‌های زندگی مادی‌گرا، هدف‌محور، سنتی و مدرن را ارزیابی می‌کند (جدول ۲). در این پرسشنامه هر یک از ابعاد با چهار گویه در قالب طیف لیکرت پنج نمره‌ای (۱ = کاملاً مخالف تا ۵ = کاملاً موافق) سنجیده می‌شود. بدین ترتیب، هر یک از پاسخگویان امتیازی بین پنج تا ۲۵ برای هر یک از ابعاد سبک زندگی کسب می‌کردند. میانگین امتیاز کسب شده از هر یک از ابعاد، معیار تصمیم‌گیری برای تعیین سبک زندگی غالب فرد در نظر گرفته شد؛ به‌طوری‌که بالاترین میانگین کسب‌شده در یک بُعد نسبت به سایر ابعاد به‌عنوان سبک زندگی غالب افراد در نظر گرفته شد. یادآور می‌شود که گویه‌های مربوط به هر بُعد به‌منظور کاهش سوگیری پاسخ‌دهی، جلوگیری از یکنواختی سوالات و افزایش دقت پاسخ‌ها در سراسر پرسشنامه پخش شدند.

بخش سوم پرسشنامه مربوط به سنجش شایستگی‌های کارآفرینانه بود (جدول ۳). در این بخش از پرسشنامه خرمی و همکاران (۲۰۱۸) استفاده

شد که شامل شش مؤلفه اصلی در قالب طیف پنج‌نمره‌ای لیکرت (۱ = کاملاً مخالفم تا ۵ = کاملاً موافقم) بود: خلاقیت، ریسک‌پذیری، رهبری، انگیزه پیشرفت، تحمل ابهام و تسلط بر فرصت‌ها (۴۴). به‌منظور اطمینان از اعتبار ابزار اندازه‌گیری، روایی ظاهری و محتوایی پرسشنامه مورد ارزیابی قرار گرفت. بدین منظور، نسخه اولیه پرسشنامه در اختیار جمعی از اعضای هیأت علمی و متخصصان حوزه‌های کارآفرینی، توسعه روستایی و ترویج کشاورزی در دانشگاه رازی کرمانشاه قرار گرفت و پس از بررسی میزان تناسب، شفافیت و جامعیت گویه‌ها اصلاحات پیشنهادی توسط متخصصان موضوعی در ساختار و محتوای پرسشنامه اعمال شد. همچنین، به‌منظور سنجش پایایی ابزار گردآوری داده‌ها از ضریب آلفای کرباخ استفاده شد ($\alpha \geq 0.70$). نتایج این بخش در جدول (۱) بیانگر همسانی درونی گویه‌ها و پایایی

ابزار گردآوری داده‌ها است.

داده‌ها در محیط نرم‌افزار IBM-SPSS^{Ver27} تحلیل شد. با توجه به هدف پژوهش از آزمون تحلیل واریانس یک‌طرفه (One-way ANOVA) برای مقایسه میانگین ابعاد شایستگی‌های کارآفرینانه در بین گروه‌های دارای سبک‌های زندگی مادی‌گرا، هدف‌محور، سنتی و مدرن استفاده شد. به عبارت دیگر، برای هر یک از ابعاد شایستگی‌های کارآفرینانه یک تحلیل واریانس جداگانه اجرا شد تا مشخص شود آیا میانگین این شایستگی‌ها در میان گروه‌های دارای سبک‌های مختلف زندگی تفاوت معنی‌داری دارد یا خیر. یادآور می‌شود که قبل از استفاده از آزمون تحلیل واریانس، شرط نرمال بودن داده‌ها و برابری واریانس‌ها از طریق آزمون لون مورد بررسی قرار گرفت که برونداده‌های آماری آن در (جدول ۱ و ۴) حاکی از بلامانع بودن استفاده از این آزمون است.

جدول ۱- بروندادهای آماری مربوط به نرمال بودن داده‌ها

Table 1 - Statistical outputs related to data normality

متغیر Variable	سبک‌های زندگی Lifestyles						شایستگی‌های کارآفرینانه Entrepreneurial competencies					
	مادی‌گرا Materialistic	هدف‌محور Goal-oriented	سنتی Traditional	مدرن Modern	خلاقیت Creativity	ریسک‌پذیری Risk-taking	رهبری Leadership	انگیزه پیشرفت Motivation for progress	تحمل ابهام Tolerance of ambiguity	تسلط بر فرصت‌ها Mastering opportunities	شاخص Indicator	
Kolmogorov-Smirnov	0.559	0.623	0.548	0.322	0.494	0.806	0.914	0.881	0.408	0.838		
سطح معنی‌داری significant	0.914	0.832	0.94	0.925	0.967	0.534	0.374	0.419	0.996	0.483		
چولگی Skewness	0.105	-0.045	-1.144	0.127	-0.054	0.313	-0.093	0.095	-0.132	0.098		
کنشیدگی Kurtosis	-1.423	-1.357	-1.431	-1.322	-1.296	-1.039	-1.215	-1.262	-1.121	-1.229		
آلفای کرباخ α Cronbach's alpha	0.89	0.82	0.75	0.83	0.79	0.72	0.75	0.73	0.72	0.75		

زندگی مادی‌گرا با میانگین ۲۰/۷۱ بالاترین امتیاز را به خود اختصاص داده است که این امر بیانگر برجستگی نسبی گرایش به رفاه اقتصادی، موفقیت مالی و برخورداری از امکانات مادی در میان جوانان مورد مطالعه است. پس از آن سبک زندگی هدف‌محور با میانگین ۲۰/۷۰ قرار دارد که نشان می‌دهد برنامه‌ریزی برای آینده، هدف‌گذاری و تلاش برای دستیابی به موفقیت‌های فردی نیز از جایگاه مهمی در میان پاسخگویان برخوردار است. در نهایت، سبک‌های زندگی سنتی و مدرن به ترتیب با میانگین‌های ۲۰/۴۱ و ۲۰/۱۵ در رتبه‌های بعدی قرار گرفتند. نزدیک بودن میانگین این دو بُعد نشان می‌دهد که جوانان روستایی به‌طور هم‌زمان برخی ارزش‌ها و هنجارهای سنتی را حفظ کرده و در عین حال نسبت به الگوهای نوین زندگی و تغییرات اجتماعی نیز گرایش دارند. به بیان دیگر، یافته‌ها از وجود نوعی هم‌زیستی و تعامل میان ارزش‌های سنتی و مدرن در میان جوانان روستایی حکایت دارد.

ویژگی‌های جمعیت‌شناختی پاسخگویان نشان داد که جامعه مورد مطالعه عمدتاً از جوانان مرد (۶۳ درصد) در گروه سنی ۲۰ تا ۳۰ (۹۵ درصد) تشکیل شده است. از نظر تحصیلات بیشتر پاسخگویان دارای مدرک کارشناسی (۶۴ درصد) و دیپلم (۳۲ درصد) بودند که بیانگر سطح نسبتاً مطلوب تحصیلات در میان جوانان مورد مطالعه است. همچنین، نیمی از پاسخگویان وضعیت اقتصادی خود را بالاتر از متوسط (۵۰ درصد) و ۳۸ درصد آن را در سطح متوسط ارزیابی کردند. از سوی دیگر، بخش قابل توجهی از افراد دارای تجربه کار اقتصادی بودند (۶۶/۶ درصد) که نشان‌دهنده آشنایی نسبی آنان با محیط‌های کاری است.

یافته‌های تحلیل توصیفی سبک‌های چهارگانه زندگی نشان داد (جدول ۲) که پاسخگویان از نظر برخورداری از انواع سبک‌های زندگی تفاوت چشم‌گیری با یکدیگر ندارند و میانگین تمامی ابعاد در سطح نسبتاً بالایی قرار دارد. در این میان، سبک

جدول ۲- شاخص‌های توصیفی سبک‌های چهارگانه زندگی

Table 2- Descriptive indicators of the four lifestyles

انحراف معیار SD	میانگین از ۵ Mean of 5	گویه‌ها Items	انحراف معیار SD	میانگین از ۲۵ Mean of 25	سبک‌های زندگی Lifestyles
1.90	3.80	داشتن وسایل لوکس باعث افزایش ارزش اجتماعی من می‌شود Having luxury items increases my social value	4.36	20.71	مادی‌گرا Materialistic
1.83	4.20	خرید محصولات برند برایم اهمیت زیادی دارد Buying branded products is very important to me			
1.80	3.94	سعی می‌کنم همیشه وسایل جدید و مد روز داشته باشم I always try to have new and trendy items			
1.71	4.92	با خرید چیزهای نو احساس بهتری نسبت به خودم دارم I feel better about myself by buying new things			
1.80	4.29	ترجیح می‌دهم درآمدم را صرف خرید مادی کنم تا تجربه‌های غیرمادی I would rather spend my income on material purchases than non-material experiences			
1.07	4.10	برای آینده‌ام برنامه‌ریزی دقیقی دارم I have detailed plans for my future	3.58	20.7	هدف‌محور Goal-oriental

انحراف معیار SD	میانگین از ۵ Mean of 5	گویه‌ها Items	انحراف معیار SD	میانگین از ۲۵ Mean of 25	سبک‌های زندگی Lifestyles
1.06	4.08	رسیدن به اهداف بلندمدتم برایم بسیار مهم است Achieving my long-term goals is very important to me			
1.05	4.04	همیشه در حال تلاش برای بهبود خود هستم I am always trying to improve myself			
1.01	4.07	بدون هدف مشخص احساس سردرگمی می‌کنم I feel confused without a clear goal			
1.09	4.05	برای موفقیت، استراتژی‌های بلندمدت طراحی می‌کنم I design long-term strategies for success			
1	4.03	به ارزش‌ها و سنت‌های خانوادگی پایبند هستم I adhere to family values and traditions			
1.07	4.00	انجام آداب و رسوم مذهبی برایم اهمیت دارد Performing religious rituals is important to me			
1.04	3.81	به عقاید و فرهنگ‌های گذشته احترام می‌گذارم I respect the beliefs and cultures of the past	3.48	20.41	سنتی Traditional
1.02	3.61	پوشش و رفتارم مطابق با فرهنگ جامعه‌ام است My dress and behavior are in accordance with the culture of my community			
1	4.05	خانواده نقش اساسی در تصمیم‌گیری‌هایم دارد Family plays a fundamental role in my decisions			
1.05	3.70	تکنولوژی نقش مهمی در زندگی روزمره من دارد Technology plays an important role in my daily life			
1.31	4.01	تغییر و نوآوری را در زندگی می‌پذیرم I accept change and innovation in life			
1.42	4.15	خودم را فردی مستقل و خوداتکا می‌دانم I consider myself an independent and self-reliant person	3.82	20.5	مدرن Modern
1.15	3.16	به دیدگاه‌ها و سبک‌های مختلف زندگی احترام می‌گذارم I respect different perspectives and lifestyles			
1.06	4.07	ترجیح می‌دهم مطابق جریان‌های روز پیش بروم I prefer to go with the flow of the day			

خلاصیت با میانگین ۲۱/۹۹ بالاترین امتیاز را به خود اختصاص داد و پس از آن ریسک‌پذیری با میانگین ۲۱/۱۳ در رتبه دوم قرار گرفت. در مقابل، رهبری با میانگین ۲۰/۰۷ کمترین امتیاز را از میان ابعاد شایستگی‌های کارآفرینانه کسب کرده است.

یافته‌های توصیفی ابعاد شایستگی‌های کارآفرینی نشان داد (جدول ۳) که تمامی ابعاد مورد مطالعه از میانگین نسبتاً بالایی برخوردار هستند که بیانگر سطح مطلوب قابلیت‌های کارآفرینانه در میان جوانان روستایی مورد مطالعه است. در میان ابعاد مختلف،

جدول ۳- شاخص‌های توصیفی ابعاد شایستگی‌های کارآفرینانه

Table 3- Descriptive indicators of entrepreneurial competence dimensions

انحراف معیار SD	میانگین از ۵ Mean of 5	گویه‌ها Items	انحراف معیار SD	میانگین از ۲۵ Mean of 25	شایستگی‌های کارآفرینانه Entrepreneurial competencies
1.00	4.09	توانایی تولید ایده‌های نوآورانه دارم I have the ability to generate innovative ideas			خلاقیت Creativity
1.05	4.08	در مواجهه با مشکلات، راه‌حل‌های غیرمعمول پیشنهاد می‌دهم When faced with problems, I propose unconventional solutions			
1.08	4.03	از فرصت‌ها برای خلق چیزهای جدید استفاده می‌کنم I take advantage of opportunities to create new things	3.62	21.99	
1.04	4.05	اغلب ایده‌هایی دارم که دیگران به آن فکر نکرده‌اند I often have ideas that others have not thought of			
1.02	4.09	علاقه‌مند به تجربه ایده‌ها و راه‌های نو هستم I am interested in trying new ideas and approaches			
1.07	4.04	در شرایط نامطمئن تصمیم‌گیری می‌کنم I make decisions in uncertain situations			ریسک‌پذیری Risk-taking
1.00	4.00	از شکست نمی‌ترسم و آن را بخشی از موفقیت می‌دانم I am not afraid of failure and consider it part of success			
1.02	4.09	در موقعیت‌های حساس، مسئولیت‌ها را می‌پذیرم I accept responsibility in sensitive situations	2.85	21.13	
1.01	4.00	پذیرای خطرات برای رسیدن به اهدافم هستم I accept risks to achieve my goals			
1.05	4.01	تمایل دارم مسیرهای متفاوت و پرچالش را امتحان کنم I am willing to try different and challenging routes			
2.72	2.33	توانایی هدایت یک تیم برای رسیدن به اهداف را دارم I have the ability to lead a team to achieve goals			رهبری Leadership
1.03	3.08	دیگران معمولاً برای تصمیم‌گیری به من رجوع می‌کنند Others usually turn to me for decision-making			
2.01	3.00	در جمع‌ها معمولاً نقش سازمان‌دهنده دارم In groups, I usually play the role of organizer	4.89	20.07	
1.09	3.01	می‌توانم افراد را برای انجام کارها انگیزه دهم I can motivate people to do things			
1.80	2.00	دیگران را در موفقیت خود سهیم می‌کنم I share others in my success			

انحراف معیار SD	میانگین از ۵ Mean of 5	گویه‌ها Items	انحراف معیار SD	میانگین از ۲۵ Mean of 25	شاستگی های کارآفرینانه Entrepreneurial competencies
1.04	3.99	همیشه در پی بهتر شدن هستم I am always looking to improve			
1.00	4.00	برای رسیدن به اهدافم سخت تلاش می‌کنم I work hard to achieve my goals			
1.06	3.8	با وجود موانع، انگیزه خود را حفظ می‌کنم I maintain my motivation despite obstacles	4.56	20.53	انگیزه پیشرفت Motivation for progress
1.02	4.01	موفقیت شخصی برایم بسیار مهم است Personal success is very important to me			
1.01	4.02	از دستیابی به نتایج بالاتر احساس رضایت می‌کنم I feel satisfied with achieving higher results			
1.07	3.08	در موقعیت‌های نامشخص می‌توانم خوب عمل کنم I can do well in uncertain situations			
1.03	3.09	با نداشتن اطلاعات کافی هم تصمیم می‌گیرم I make decisions even when I don't have enough information			
1.06	3.05	با تغییرات سریع خود را وفق می‌دهم I adapt to rapid changes	5.01	20.23	تحمل ابهام Tolerance of ambiguity
1.07	4.00	وقتی برنامه‌ای طبق انتظار پیش نمی‌رود، آرامش خود را حفظ می‌کنم I remain calm when a plan doesn't go as expected			
2.01	3.99	در شرایط پیچیده هم چنان تمرکز خود را حفظ می‌کنم I remain focused in complex situations			
1.00	4.01	فرصت‌های جدید را سریع شناسایی می‌کنم I identify new opportunities quickly			
1.05	3.05	از منابع موجود حداکثر استفاده را می‌برم I make the most of available resources			
1.00	4.00	در مواجهه با تغییرات بازار واکنش مناسب نشان می‌دهم I react appropriately to market changes	5.02	20.32	تسلط بر فرصت‌ها Mastering opportunities
1.05	2.02	به‌خوبی فرصت‌ها را از تهدیدها تشخیص می‌دهم I am good at distinguishing opportunities from threats			
1.07	4.00	از کوچک‌ترین فرصت‌ها برای رشد استفاده می‌کنم I take advantage of the smallest opportunities to grow			

می‌شود یا خیر از آزمون تحلیل واریانس یک‌طرفه استفاده شد. یافته‌های جدول (۴) ضمن تأیید شرط برابری واریانس‌ها برای انجام تحلیل واریانس

همان‌طور که در بخش روش‌شناسی بیان شد، به‌منظور بررسی اینکه آیا سبک زندگی موجب ایجاد تفاوت در شایستگی‌های کارآفرینانه جوانان روستایی

پس از آن ابعاد خلاقیت ($F= 5/12$) و تحمل ابهام ($F= 4/01$) قرار دارند. در مقابل، انگیزه پیشرفت ($F= 2/98$) کمترین میزان تفاوت را در میان گروه‌های مورد مطالعه نشان می‌دهد. این الگو حاکی از آن است که سبک زندگی بیش از همه با توانایی شناسایی و بهره‌برداری از فرصت‌ها، خلاقیت و نحوه مواجهه با ابهام و عدم قطعیت ارتباط دارد. با این حال، به‌منظور شناسایی محل دقیق تفاوت‌ها بر اساس هر یک از سبک‌های زندگی از آزمون تعقیبی LSD بهره گرفته شد.

یک طرفه ($P= 0/423$, $Leven= 1/245$) نشان می‌دهد که سبک زندگی در تمام ابعاد شایستگی‌های کارآفرینانه شامل خلاقیت، انگیزه پیشرفت، تحمل ابهام، ریسک‌پذیری و تسلط بر فرصت‌ها بجز رهبری اثرگذار است. این امر بیانگر آن است که الگوهای متفاوت زندگی با سطوح متفاوتی از قابلیت‌ها و شایستگی‌های کارآفرینانه همراه هستند. مقایسه مقادیر F نیز نشان می‌دهد که شدت تفاوت میان گروه‌های سبک زندگی در تمامی ابعاد یکسان نیست. در این میان، بُعد تسلط بر فرصت‌ها ($F= 5/43$) بیشترین میزان تفاوت را میان سبک‌های زندگی نشان می‌دهد و

جدول ۴- تحلیل واریانس یک‌طرفه برای تغییرپذیری شایستگی‌های کارآفرینانه جوانان روستایی بر اساس سبک زندگی
Table 4- One-way analysis of variance for the variability of entrepreneurial competencies of rural youth based on lifestyle

Sig.	F	مجذور میانگین‌ها (MS)	مجموع مربعات (SS)	درجه آزادی (df)	منبع تغییر Source of Variation	متغیر ملاک Criterion variable
0.002*	5.12	313.89	346.67	3	بین‌گروهی Between-Subjects	خلاقیت Creativity
		38.58	7562.43	196	درون‌گروهی Within-Subjects	
0.171	1.83	85.63	156.89	3	بین‌گروهی Between-Subjects	رهبری Leadership
		24.88	4876.28	196	درون‌گروهی Within-Subjects	
0.032*	2.98	70.81	212.43	3	بین‌گروهی Between-Subjects	انگیزه پیشرفت Motivation for progress
		23.75	4655.67	196	درون‌گروهی Within-Subjects	
0.009*	4.01	99.52	289.56	3	بین‌گروهی Between-Subjects	تحمل ابهام Tolerance of ambiguity
		24.79	4856.42	196	درون‌گروهی Within-Subjects	
0.011*	3.87	92.97	278.91	3	بین‌گروهی Between-Subjects	ریسک‌پذیری Risk-taking
		24.04	4712.74	196	درون‌گروهی Within-Subjects	
0.001*	5.43	122.41	267.23	3	بین‌گروهی Between-Subjects	تسلط بر فرصت‌ها Mastering opportunities
		21.51	4412.96	196	درون‌گروهی Within-Subjects	

یافته‌های آزمون تعقیبی LSD برای تغییرپذیری خلاقیت در سبک‌های مختلف زندگی نشان داد که تفاوت معنی‌داری بین خلاقیت جوانان روستایی با توجه به سبک زندگی مادی‌گرا و هدف‌محور وجود دارد (جدول ۵). این تفاوت برای سبک زندگی مادی‌گرا و مدرن نیز معنی‌دار است. بر اساس میانگین

اختلافات مشاهده شده، افراد دارای سبک زندگی هدف‌محور و مدرن از سطح خلاقیت بالاتری نسبت به افراد دارای سبک زندگی مادی‌گرا برخوردارند. اما، این تفاوت برای سایر سبک‌های زندگی از نظر آماری معنی‌دار نیست.

جدول ۵- برونداد آزمون تعقیبی LSD برای مقایسه خلاقیت در سبک‌های مختلف زندگی

Table5- Output of The Fisher LSD test to compare creativity in different lifestyles

فاصله اطمینان ۹۵٪ confidence interval ۹۵٪		Sig.	خطای استاندارد S.E.	تفاوت میانگین‌ها Mean Value Difference (I-J)	سبک زندگی J Lifestyle J	سبک زندگی I Lifestyle I
حد بالا Upper limit	حد پایین Lower limit					
-0.21	-9.85	0.041*	2.43	-5.32	مادی‌گرا Materialistic	هدف‌محور Goal-oriented
4.82	-4.82	1	2.43	-0.001	مدرن Modern	
3.43	-6.70	0.52	2.55	-1.63	سنتی Traditional	
9.85	0.21	0.041*	2.43	5.03	هدف‌محور Goal-oriented	مادی‌گرا Materialistic
9.64	0.41	0.033*	2.32	5.03	مدرن Modern	
8.26	-1.47	0.17	2.45	3.39	سنتی Traditional	
4.82	-4.82	1	2.43	-0.001	هدف‌محور- oriented	مدرن Modern
-0.41	-9.46	0.033*	2.32	-5.03	مادی‌گرا Materialistic	
3.23	-6.50	0.507	2.45	-1.63	سنتی Traditional	
6.70	-3.43	0.523	2.55	1.63	هدف‌محور Goal-oriented	سنتی Traditional
1.47	-8.26	0.17	2.45	-3.39	مادی‌گرا Materialistic	
-6.50	3.23	0.507	2.45	1.63	مدرن Modern	

درصد خطا وجود دارد. این یافته‌ها نشان می‌دهد که افراد دارای سبک زندگی هدف‌محور از سطح ریسک‌پذیری بالاتری نسبت به افراد دارای سبک

یافته‌های جدول (۶) نشان داد که بین میزان ریسک‌پذیری جوانان روستایی در سبک‌های زندگی هدف‌محور و مادی‌گرا تفاوت معنی‌داری در سطح پنج

زندگی مادی‌گرا برخوردارند. همچنین، تفاوت معنی‌داری بین زندگی مادی‌گرا و مدرن از نظر میزان ریسک‌پذیری جوانان روستایی مشاهده می‌شود؛ به‌طوری‌که افراد دارای سبک زندگی مدرن تمایل بیشتری به پذیرش ریسک نسبت به افراد دارای سبک زندگی مادی‌گرا دارند. علاوه بر این، تفاوت میان سبک زندگی مادی‌گرا و سنتی نیز از نظر آماری معنی‌دار بود. این یافته بیانگر آن است که افراد دارای

سبک زندگی سنتی در مقایسه با سبک زندگی مادی‌گرا از سطح ریسک‌پذیری بالاتری برخوردارند. در واقع، بیشترین اختلاف مشاهده شده در این بُعد مربوط به مقایسه سبک‌های زندگی سنتی و مادی‌گرا بوده است. در مقابل، تفاوت معنی‌داری از این حیث بین سبک‌های زندگی هدف‌محور و مدرن، هدف‌محور و سنتی، و مدرن و سنتی مشاهده نشد.

جدول ۶- پرونداد آزمون تعقیبی LSD برای مقایسه ریسک‌پذیری در سبک‌های مختلف زندگی

Table 6- Output of The Fisher LSD test to compare Risk-taking in different lifestyles

فاصله اطمینان ۹۵٪ confidence interval ۹۵%		Sig.	خطای استاندارد S.E.	تفاوت میانگین‌ها Mean Value Difference (I-J)	سبک زندگی J Lifestyle J	سبک زندگی I Lifestyle I
حد پایین Lower limit	حد پایین Lower limit					
6.28	0.31	0.031*	1.50	3.29	مادی‌گرا Materialistic	
2.50	-3.46	0.74	1.50	-0.48	مدرن Modern	هدف‌محور Goal-oriented
1.67	-4.60	0.25	1.58	-1.46	سنتی Traditional	
-0.31	-6.28	0.031*	1.50	3.29	هدف‌محور Goal-oriented	
-0.92	-6.63	0.01*	1.44	-3.78	مدرن Modern	مادی‌گرا Materialistic
-1.74	-7.77	0.002*	1.52	-4.76	سنتی Traditional	
3.46	-2.50	0.74	1.50	0.48	هدف‌محور Goal-oriented	
6.63	0.92	0.01*	1.44	3.78	مادی‌گرا Materialistic	مدرن Modern
2.03	-3.99	0.52	1.52	-0.98	سنتی Traditional	
4.60	-1.67	0.35	1.58	1.46	هدف‌محور Goal-oriented	
7.77	1.74	0.002*	1.52	4.76	مادی‌گرا Materialistic	سنتی Traditional
2.14	-2.03	0.52	1.52	0.98	مدرن Modern	

یافته‌های جدول (۷) نشان می‌دهد که در بُعد انگیزه پیشرفت، تفاوت معنی‌داری بین سبک‌های مادی‌گرا و مدرن در سطح پنج درصد خطا وجود دارد. این امر نشان می‌دهد که افراد دارای سبک زندگی مدرن از انگیزه پیشرفت بالاتری نسبت به افراد دارای سبک زندگی مادی‌گرا برخوردارند. همچنین، یافته‌ها گویای آن است که افراد دارای سبک زندگی مدرن به‌طور معنی‌داری از انگیزه پیشرفت بالاتری نسبت به سبک زندگی سنتی برخوردارند. در مقابل، سایر مقایسه‌ها از نظر آماری معنی‌دار نیستند.

یافته‌های جدول (۸) نشان می‌دهد که در بُعد تحمل ابهام تنها دو مقایسه به سطح معنی‌داری رسیده‌اند و سایر مقایسه‌ها از نظر آماری معنی‌دار نیستند. به‌طور مشخص، تفاوت میان سبک‌های مادی‌گرا و مدرن معنی‌دار است و نشان می‌دهد که افراد دارای سبک زندگی مدرن از سطح تحمل ابهام بالاتری برخوردارند. افزون بر این، تفاوت معنی‌داری بین سبک‌های مادی‌گرا و سنتی در سطح پنج درصد خطا وجود دارد و نشان می‌دهد که افراد دارای سبک زندگی سنتی در مقایسه با مادی‌گرا سطح تحمل ابهام بالاتری دارند.

جدول ۷- برونداد آزمون تعقیبی LSD برای مقایسه انگیزه پیشرفت در سبک‌های مختلف زندگی

Table 7- Output of The Fisher LSD test to compare Motivation for Progress in different lifestyle

فاصله اطمینان ۹۵٪ confidence interval ۹۵٪		Sig.	خطای استاندارد S.E.	تفاوت میانگین‌ها Mean Value Difference (I-J)	سبک زندگی J Lifestyle J	سبک زندگی I Lifestyle I
حد پایین Lower limit	حد پایین Lower limit					
5.39	-1.11	0.195	1.64	2.14	مادی‌گرا Materialistic	هدف‌محور Goal-oriented
2.29	-4.20	0.563	1.64	-0.95	مدرن Modern	
5.70	-1.13	0.189	1.72	2.28	سنتی Traditional	
1.11	-5.39	0.195	1.64	-2.14	هدف‌محور- oriented	مادی‌گرا Materialistic
-0.017	-6.20	0.046*	1.57	-3.09	مدرن Modern	
3.42	-3.14	0.923	1.65	0.13	سنتی Traditional	
4.20	-2.29	0.563	1.64	0.95	هدف‌محور- oriented	مدرن Modern
-6.20	-0.017	0.046*	1.57	3.09	مادی‌گرا Materialistic	
5.51	-0.052	0.050	1.65	3.23	سنتی Traditional	
1.13	-5.70	0.189	1.72	-2.28	هدف‌محور- oriented	سنتی Traditional
3.14	-3.42	0.923	1.65	-0.13	مادی‌گرا Materialistic	
0.052	-6.51	0.050	1.65	-3.23	مدرن Modern	

جدول ۸- برونداد آزمون تعقیبی LSD برای تحمل ابهام در سبک‌های مختلف زندگی

Table 8- Output of The Fisher LSD test to compare Tolerance of ambiguity in different lifestyles						
فاصله اطمینان ۹۵٪		Sig.	خطای استاندارد S.E.	تفاوت میانگین‌ها Mean Value Difference (I-J)	سبک زندگی J Lifestyle J	سبک زندگی I Lifestyle I
confidence interval ۹۵٪						
حد پایین Lower limit	حد پایین Lower limit					
3.67	-2.30	0.65	1.50	0.68	مادی‌گرا Materialistic	هدف‌محور Goal-oriented
1.01	-4.95	0.19	1.50	-1.96	مدرن Modern	
1.001	-5.28	0.18	1.58	-2.13	سنتی Traditional	
2.30	-3.67	0.65	1.50	-0.68	هدف‌محور- oriented	مادی‌گرا Materialistic
-0.20	-5.51	0.048*	1.44	-2.65	مدرن Modern	
-0.19	-5.84	0.047*	1.52	-2.82	سنتی Traditional	
4.95	-1.01	0.19	1.50	1.96	هدف‌محور- oriented	مدرن Modern
-5.51	-0.20	0.048*	1.44	2.65	مادی‌گرا Materialistic	
2.85	-3.18	0.91	1.52	-0.16	سنتی Traditional	
5.28	-1.005	0.18	1.58	2.13	هدف‌محور- oriented	سنتی Traditional
5.84	0.19	0.047*	1.52	-2.82	مادی‌گرا Materialistic	
3.18	-2.85	0.91	1.52	-0.16	مدرن Modern	

($P=0/041$) تفاوت معنی‌داری در سطح پنج درصد خطا وجود دارد؛ به‌طوری‌که افراد دارای سبک زندگی هدف‌محور، مادی‌گرا و مدرن از شایستگی بالاتری در زمینه تسلط بر فرصت‌ها برخوردارند. این تفاوت برای سایر سبک‌های زندگی معنی‌دار نشد.

در نهایت، یافته‌های جدول (۹) نشان می‌دهد که تفاوت معنی‌داری در سطح پنج درصد خطا بین سبک‌های مختلف زندگی از نظر تسلط بر فرصت‌ها وجود دارد. نتایج آزمون LSD نشان می‌دهد که بین سبک زندگی هدف‌محور و سنتی ($P=0/046$)، مادی‌گرا و سنتی ($P=0/038$) و مدرن و سنتی

جدول ۹- برونداد آزمون تعقیبی LSD برای تسلط بر فرصت‌ها در سبک‌های مختلف زندگی

Table 9- Output of The Fisher LSD test to compare Mastering opportunities in different festyles

فاصله اطمینان ۹۵٪ confidence interval ۹۵٪		Sig.	خطای استاندارد S.E.	تفاوت میانگین‌ها Mean Value Difference (I-J)	سبک زندگی J Lifestyle J	سبک زندگی I Lifestyle I
حد پایین Lower limit	حد پایین Lower limit					
2.23	-3.77	0.614	1.51	-0.76	مادی‌گرا Materialistic	هدف‌محور Goal-oriented
2.95	-3.05	0.975	1.51	-0.04	مدرن Modern	Goal-oriented
4.37	1.94	0.046*	1.59	1.21	سنتی Traditional	Goal-oriented
3.77	-2.23	0.614	1.51	0.76	هدف‌محور Goal-oriented	مادی‌گرا Materialistic
3.59	-2.15	0.621	1.45	0.71	مدرن Modern	Materialistic
5.02	1.05	0.038*	1.53	1.98	سنتی Traditional	Materialistic
3.05	-2.95	0.97	1.51	0.04	هدف‌محور Goal-oriented	مادی‌گرا Materialistic
2.15	-3.59	0.621	1.45	-0.71	مادی‌گرا Materialistic	مدرن Modern
4.30	1.76	0.041*	1.53	1.26	سنتی Traditional	Modern
-1.94	-4.37	0.046*	1.59	-1.21	هدف‌محور Goal-oriented	سنتی Traditional
-1.05	-5.02	0.038*	1.53	-1.98	مادی‌گرا Materialistic	Traditional
-1.76	-4.30	0.041*	1.53	-1.26	مدرن Modern	Traditional

بحث و نتیجه‌گیری

کارآفرینی روستایی در دهه‌های اخیر فراتر از یک فعالیت اقتصادی به عنوان پدیده‌ای اجتماعی، فرهنگی و رفتاری مورد توجه قرار گرفته است. از این دیدگاه، موفقیت افراد در زمینه بهره‌برداری از فرصت‌های اقتصادی صرفاً در گرو دسترسی به منابع مالی، منابع فیزیکی یا مهارت‌های فنی نیست بلکه به شکل عمیقی ریشه در نظام ارزشی، نگرش‌ها، ترجیحات و الگوهای رفتاری آنان دارد. سبک زندگی به عنوان یکی از مهم‌ترین مؤلفه‌های این نظام ارزشی شناخته می‌شود

که می‌تواند در شکل‌گیری فعالیت‌های کارآفرینی از طریق اثرگذاری بر شایستگی‌های کارفرینانه جوانان نقش آفرینی کند و زمینه‌ساز الگوهای گوناگون کنش اقتصادی در جوامع روستایی شود. بنابراین، هدف این پژوهش بررسی این موضوع بود که سبک‌های مختلف زندگی چگونه در شایستگی‌های مختلف کارآفرینانه جوانان روستایی دهستان هفت‌آشیا ایجاد تفاوت می‌کنند. به عبارت دیگر، آیا تفاوتی بین شایستگی‌های کارآفرینانه جوانان روستایی بر اساس سبک غالب زندگی آن‌ها وجود دارد یا خیر.

شود حساسیت افراد نسبت به زیان احتمالی می‌تواند افزایش یافته و احتیاط در تصمیم‌گیری تقویت شود. در مقابل، جوانانی که اهداف شخصی، تجربه، استقبال از تغییر و یا ارزش‌های اجتماعی را در سبک زندگی خود برجسته‌تر می‌کنند ممکن است مخاطره را به چشم یک تهدید برای منابع ببینند بلکه آن را به‌عنوان بخشی از فرایند دستیابی به اهداف تلقی کنند. این نتایج می‌تواند برداشت‌های ساده‌انگارانه از رابطه مادی‌گرایی و کارآفرینی را به چالش بکشد و نشان دهد که رابطه ارزش‌های مادی با شایستگی‌های کارآفرینانه به چگونگی تعریف موفقیت و نحوه ادراک ریسک وابسته است.

یافته‌ها نشان داد که افراد دارای سبک زندگی مدرن و سنتی در مقایسه با سبک زندگی مادی‌گرا از سطح تحمل ابهام بالاتری برخوردار هستند. این نتیجه از یک سو با مطالعاتی که انعطاف‌پذیری، پذیرش تغییر و گشودگی نسبت به تجربه‌های جدید را از ویژگی‌های مرتبط با سبک‌های زندگی نوگرا می‌دانند هم‌خوان است (۳۶، ۳۷) اما از سوی دیگر، بالاتر بودن تحمل ابهام در سبک سنتی نشان می‌دهد که این شایستگی را نمی‌توان صرفاً محصول مدرن شدن سبک زندگی دانست. در بستر روستایی، تحمل شرایط نامطمئن ممکن است از منابع متفاوتی مانند پیوندهای خانوادگی، شبکه‌های خویشاوندی و تجربه مواجهه مستمر با نوسانات اقتصادی و محیطی ناشی شود. در مقابل، سبک مادی‌گرا ممکن است به دلیل تأکید بیشتر بر دستاوردهای ملموس و قابل پیش‌بینی، حساسیت بیشتری نسبت به زیان و عدم اطمینان ایجاد کند. بنابراین، ناهمسانی ظاهری این یافته با انتظار خطی از رابطه مدرن شدن و تحمل ابهام را می‌توان با توجه به تفاوت منابعی توضیح داد که گروه‌های مختلف برای مواجهه با عدم قطعیت در اختیار دارند.

یافته‌ها نشان داد که سبک زندگی یکی از سازوکارهای مهم اجتماعی-فرهنگی مؤثر بر شکل‌گیری قابلیت‌های کارآفرینانه است و تفاوت در الگوهای زندگی با تفاوت در برخی از مهم‌ترین شایستگی‌های مورد نیاز برای فعالیت‌های کارآفرینانه همراه است. به‌طور مشخص، یافته‌های پژوهش حاکی از برتری نسبی سبک‌های زندگی مدرن و هدف‌محور در بُعد خلاقیت بود؛ به‌طوری‌که جوانان دارای سبک زندگی مادی‌گرا در مقایسه با افراد دارای سبک زندگی مدرن و هدف‌محور از خلاقیت پایین‌تری برخوردارند. این یافته‌ها از دیدگاه نظریه خود بازاندیشی‌گیدنز قابل تبیین است. بر اساس این دیدگاه، افراد دارای جهت‌گیری‌های مدرن در معرض منابع اطلاعاتی متنوع‌تر قرار دارند، آمادگی بیشتری برای بازاندیشی در شیوه‌های عمل خود دارند و نسبت به تغییر و نوآوری نگرش مثبت‌تری نشان می‌دهند. در مقابل، سبک زندگی مادی‌گرا عمدتاً بر دستیابی به منافع ملموس و کوتاه‌مدت متمرکز است و ممکن است انگیزه کمتری برای جستجوی راه‌حل‌های نوآورانه ایجاد کند. این یافته‌ها با نتایج پژوهش‌های (۳۰)، (۱۸)، (۱۲)، (۱۹) و (۱۷) که سبک‌های زندگی نوگرا را با سطوح بالاتر نوآوری و خلاقیت مرتبط دانسته‌اند همسو است.

یافته‌های پژوهش نشان داد که افراد دارای سبک زندگی مادی‌گرا در مقایسه با سایر گروه‌ها از ریسک‌پذیری پایین‌تری برخوردارند. این یافته‌ها با مطالعاتی که بر نقش ارزش‌ها و اهداف فردی در شکل‌دهی به نگرش نسبت به مخاطره تأکید دارند همسو است (۳۵، ۳۷). با این حال، اهمیت این یافته در آن است که نشان می‌دهد گرایش به دستاوردهای مادی لزوماً به معنای آمادگی بیشتر برای پذیرش ریسک اقتصادی نیست. بالعکس، هنگامی که موفقیت بیشتر با حفظ و افزایش دارایی‌های موجود تعریف

به طور کلی، یافته‌های پژوهش نشان داد که سبک زندگی با بخش قابل توجهی از شایستگی‌های کارآفرینانه جوانان روستایی ارتباط دارد و تفاوت در جهت‌گیری‌های ارزشی و رفتاری افراد با تفاوت در سطح قابلیت‌های کارآفرینانه آنان همراه است. این نتیجه با دیدگاه‌های نظری مطرح شده در ادبیات پژوهش مبنی بر اینکه کارآفرینی را پدیده‌ای متأثر از زمینه‌های فرهنگی و اجتماعی می‌دانند هم‌خوانی دارند. بنابراین، می‌توان بیان کرد که سبک زندگی نه تنها بر انتخاب شغل و فعالیت‌های اقتصادی افراد اثرگذار است بلکه می‌تواند در شکل‌گیری نگرش‌های نوآورانه، فرصت‌شناسی، پذیرش تغییر و رفتارهای کارآفرینانه نیز نقش تعیین‌کننده‌ای ایفا کند (۹، ۱۱، ۱۴-۱۶، ۳۲). از این‌رو، یافته‌های این پژوهش را می‌توان تأییدی بر این دیدگاه دانست که کارآفرینی در بستر فرهنگی و سبک زندگی افراد معنا پیدا می‌کند و نمی‌توان آن را صرفاً به عوامل اقتصادی تقلیل داد.

پیام اصلی این پژوهش آن است که توسعه کارآفرینی جوانان روستایی زمانی می‌تواند اثربخش‌تر باشد که سیاست‌گذاران از یک‌سو تفاوت‌های سبک زندگی و الگوهای شایستگی آنان را به رسمیت بشناسند و از سوی دیگر، میان تقویت قابلیت‌های فردی و فراهم کردن محیط‌های نهادی و اقتصادی مناسب برای تبدیل این قابلیت‌ها به فعالیت‌های اقتصادی پیوند برقرار کنند. بنابراین، سیاست‌های کارآفرینی روستایی باید از آموزش صرف عبور کرده و هم‌زمان بر توسعه قابلیت‌های شناختی و رفتاری، ایجاد فرصت‌های واقعی برای تجربه کارآفرینانه، تقویت شبکه‌های اجتماعی و تسهیل دسترسی به این منابع و بازارها تمرکز کنند. در راستای دستیابی به این امر، پیشنهادهایی بدین شرح ارائه می‌شود:

۱) توسعه کسب‌وکارهای متناسب با ویژگی‌های هر سبک زندگی به شکلی که شایستگی‌های نوآورانه

در سبک‌های زندگی مدرن و هدف‌محور در یک فرایند هم‌افزا به ظرفیت‌های ارتباطات محلی در سبک زندگی سنتی پیوند داده شود و این شایستگی‌ها در ارتباط با هم به مزیت اقتصادی تبدیل شوند؛

۲) توسعه کسب‌وکارهای متناسب با هر سبک زندگی به جای تلاش برای تغییر سبک زندگی: به جای تلاش برای تغییر کامل سبک زندگی که فرایندی دیرپا و با چالش‌های فرهنگی-اجتماعی همراه بود می‌توان الگوهای کسب‌وکار سازگار با ویژگی‌های هر سبک زندگی را توسعه داد. به عنوان مثال، افراد دارای سبک زندگی سنتی می‌توانند در کسب‌وکارهای مبتنی بر میراث فرهنگی، گردشگری روستایی، صنایع دستی و محصولات بومی موفق‌تر باشند درحالی‌که افراد دارای سبک زندگی مدرن و هدف‌محور ظرفیت بیشتری برای فعالیت در حوزه اقتصاد دیجیتال، خدمات نوآورانه و کسب‌وکارهای دانش‌بنیان دارند.

۳) ایجاد پیوند میان هویت بومی و کارآفرینی نوین: توسعه کارآفرینی روستایی نباید به معنای کنار گذاشتن ارزش‌های محلی تلقی شود. بدین منظور، سیاست‌گذاران حوزه توسعه روستایی و کارفرینی باید از طریق ترکیب ظرفیت‌های فرهنگی، اجتماعی و طبیعی روستاها با فناوری‌ها و بازارهای جدید زمینه شکل‌گیری آن دسته از کسب‌وکارها را فراهم کنند که به‌زور هم‌زمان دارای مزیت رقابتی و سازگار با هویت و سبک زندگی جامعه محلی باشد.

تشکر و قدردانی: نگارندگان مقاله بر خود لازم می‌دانند از جوانان روستایی دهستان هفت‌آشیان که ما را در دستیابی به اهداف پژوهشی یاری کردند تشکر و قدردانی نمایند. همچنین، از داوران گرانقدری که با دانش عمیق خود به ارتقاء کیفی مقاله کمک کردند، سپاسگزاریم.

تعارض منافع: نگارندگان بدین وسیله تأیید می‌کنند که هیچگونه تعارض منافی بین آن‌ها وجود

ندارد. مشارکت نویسندگان: با توجه به اینکه این مقاله مستخرج از پایان‌نامه کارشناسی ارشد در دانشگاه رازی کرمانشاه بوده است، همه نگارندگان در مراحل مختلف آن به ترتیب اسامی مشارکت داشته‌اند.

اصول اخلاقی: نویسندگان اصول اخلاقی را در انجام و انتشار این اثر علمی رعایت کرده‌اند و این موضوع مورد تأیید همه آن‌ها است.

حمایت مالی: این پژوهش حامی مالی نداشته است.

منابع

1. Branca E, Vanderstraeten J, Slabbinck H, Maes IMR. The impact of entrepreneurial education on key entrepreneurial competencies: A systematic review of learning strategies and tools. *The International Journal of Management Education*. 2025;23(2):101144.
2. Mai KN, Thai QH. Entrepreneurial competencies—A systematic literature review. *Journal of International Entrepreneurship*. 2025;23(1):54-130.
3. Ghorbani Piralidehi F, Ghorbanian T, Azizi Khalkhili T. Analyzing the role of facilitating extension in development of rural entrepreneurship of Kalpoosh district of Miami city of Semnan province. *Journal of Studies in Entrepreneurship and Sustainable Agricultural Development*. 2026;12(4):71-91 (*In Persian*).
4. Ramadani V, Agarwal S, Caputo A, Agrawal V, Dixit JK. Sustainable competencies of social entrepreneurship for sustainable development: Exploratory analysis from a developing economy. *Business Strategy and the Environment*. 2022;31(7):3437-53.
5. Edokpolor JE. Entrepreneurship education and sustainable development: mediating role of entrepreneurial skills. *Asia Pacific Journal of Innovation and Entrepreneurship*. 2020;14(3):329-39.
6. Yohana C. Factors Influencing the Development of Entrepreneurship Competency in Vocational High School Students: A Case Study. *International Journal of Education and Practice*. 2020;8(4):804-19.
7. Ataei P, Ghadermarzi H, Karimi H, Norouzi A. The barriers hindering the application of the value chain in the context of rural entrepreneurship. *The Journal of Agricultural Education and Extension*. 2020;26(4):365-82.
8. Ferreras-Garcia R, Sales-Zaguirre J, Serradell-López E. Developing entrepreneurial competencies in higher education: a structural model approach. *Education+ Training*. 2021;63(5):720-43.
9. Maheshwari G, Kha KL, Arokiasamy ARA. Factors affecting students' entrepreneurial intentions: a systematic review (2005–2022) for future directions in theory and practice. *Management Review Quarterly*. 2023;73(4):1903-70.
10. Luo L, Guo M, Huang J, Yang J. Research on the effect of an entrepreneurial environment on college students' entrepreneurial self-efficacy: the mediating effect of entrepreneurial competence and moderating effect of entrepreneurial education. *Sustainability*. 2022;14(11):6744.
11. Khan MA, Zubair SS, Rathore K, Ijaz M, Khalil S, Khalil M. Impact of entrepreneurial orientation dimensions on performance of small enterprises: do entrepreneurial competencies matter? *Cogent Business & Management*. 2021;8(1):1943241.
12. Biswas A. Construing drivers of firm competitiveness: coalescing pursuit of excellence with entrepreneurial competencies. *International Journal of Productivity and Performance Management*. 2023;72(7):2069-92.
13. Seikkula-Leino J, Salomaa M, Jónsdóttir SR, McCallum E, Israel H. EU policies driving entrepreneurial competences—Reflections from the case of EntreComp. *Sustainability*. 2021;13(15):8178.

14. Lingappa AK, Rodrigues LLR, Shetty DK. Performance differentials of necessity and opportunity entrepreneurs: through the lens of motivation to learn and female entrepreneurial competencies. *Journal of Entrepreneurship in Emerging Economies*. 2024;16(1):159-87.
15. Tehseen S, Anderson AR. Cultures and entrepreneurial competencies; ethnic propensities and performance in Malaysia. *Journal of Entrepreneurship in Emerging Economies*. 2020;12(5):643-66.
16. Nikitina T, Lapiņa I, Ozoliņš M, Irbe MM, Priem M, Smits M, et al. Competences for strengthening entrepreneurial capabilities in Europe. *Journal of Open Innovation: Technology, Market, and Complexity*. 2020;6(3):62.
17. Ivanycheva D, Schulze WS, Lundmark E, Chirico F. Lifestyle entrepreneurship: literature review and future research agenda. *Journal of Management Studies*. 2024;61(5):2251-86.
18. Fadda N. Entrepreneurial behaviours and managerial approach of lifestyle entrepreneurs in surf tourism: An exploratory study. *Journal of Sport & Tourism*. 2020;24(1):53-77.
19. Anisah HU, Wandary W. Determinants of entrepreneurial intention: Predicting the role of Muslim lifestyle and the mediation of entrepreneurial interest. *The Journal of Modern Project Management*. 2022;10(2):158-71.
20. Arsi N, Safrin FA. The Effect Of Family Background, Lifestyle, And Association On Interest In The Entrepreneurship Of The Young Generation (Gen-Z) In Medan City. *Journal of Economics and Business (JECOMBI)*. 2023;3(02):55-63.
21. Brivio F, Viganò A, Paterna A, Palena N, Greco A. Narrative review and analysis of the use of "Lifestyle" in health psychology. *International journal of environmental research and public health*. 2023;20(5):4427.
22. Agnew MD, Pettifor H, Wilson C. Lifestyle, an integrative concept: Cross- disciplinary insights for low- carbon research. *Wiley Interdisciplinary Reviews: Energy and Environment*. 2023;12(6):e490.
23. Regis MF, Oliveira LMFTd, Santos ARMd, Leonidio AdCR, Diniz PRB, Freitas CMSMd. Urban versus rural lifestyle in adolescents: associations between environment, physical activity levels and sedentary behavior. *Einstein (São Paulo)*. 2016;14:461-7.
24. Ahmadzai H, Tutundjian S, Elouafi I. Policies for sustainable agriculture and livelihood in marginal lands: a review. *Sustainability*. 2021;13(16):8692.
25. Chambers R, Conway G. Sustainable rural livelihoods: practical concepts for the 21st century. 1992.
26. Mphande FA. Rural livelihood. *Infectious diseases and rural livelihood in developing countries*: Springer; 2016. p. 17-34.
27. Asheri-Gafsheh E, Yasouri M. Explaining the Effects of Rural-Urban Linkages on Changing the Rural Lifestyle (Case Study: Lasht-e Nesha District, Guilan, Iran). *Journal of Research & Rural Planning*. 2024;13(4).
28. Bohnet I, Potter C, Simmons E. Landscape change in the multi-functional countryside: a biographical analysis of farmer decision-making in the English high weald. *Landscape research*. 2003;28(4):349-64.
29. Præstholm S, Kristensen SP. Farmers as initiators and farms as attractors for non-agricultural economic activities in peri-urban areas in Denmark. *Geografisk Tidsskrift-Danish Journal of Geography*. 2007;107(2):13-27.
30. Fitz-Koch S, Nordqvist M, Carter S, Hunter E. Entrepreneurship in the agricultural sector: A literature review and future research opportunities. *Entrepreneurship theory and practice*. 2018;42(1):129-66.
31. Tantawi PI. Materialism, life satisfaction and Compulsive Buying Behavior: An empirical investigation on Egyptian consumers amid Covid- 19 pandemic. *International Review on Public and Nonprofit Marketing*. 2024;21(1):1-25.
32. Wong MYC, Ou K-L, Chung PK. Healthy lifestyle behavior, goal setting, and personality among older adults: a synthesis of literature reviews and interviews. *Geriatrics*. 2022;7(6):131.

33. Ren Z, Bosma H, Wesselius A, Eussen SJ, Kooi ME, van der Kallen CJ, et al. Traditional lifestyle factors partly mediate the association of socioeconomic position with intrahepatic lipid content: The Maastricht study. *JHEP Reports*. 2023;5(11):100855.
34. Cahyani RR, Riani AL, Harsono M, Sunaryo S. The impact of entrepreneurial lifestyle on business success: a systematic literature review. *Journal of Ecohumanism*. 2024;3(4):3395-405.
35. Cunha C, Kastenholz E, Carneiro MJ. Entrepreneurs in rural tourism: Do lifestyle motivations contribute to management practices that enhance sustainable entrepreneurial ecosystems? *Journal of hospitality and tourism management*. 2020;44:215-26.
36. Sun X, Xu H. Lifestyle tourism entrepreneurs' mobility motivations: A case study on Dali and Lijiang, China. *Tourism Management Perspectives*. 2017;24:64-71.
37. Reid S. The generative principles of lifestyle enterprising: dialectic entanglements of capital-habitus-field. *International Journal of Entrepreneurial Behavior & Research*. 2021;27(3):629-47.
38. Peters M, Frehse J, Buhalis D. The importance of lifestyle entrepreneurship: A conceptual study of the tourism industry. *Pasos Revista de turismo y patrimonio cultural*. 2009;7(3):393-405.
39. Bressan A, Pedrini M. Exploring Sustainable-Oriented Innovation within Micro and Small Tourism Firms. *Tourism Planning and Development*, 17 (5), 497–514. 2020.
40. Welter F. Contextualizing entrepreneurship—conceptual challenges and ways forward. *Entrepreneurship theory and Practice*. 2011;35(1):165-84.
41. Jack SL, Anderson AR. The effects of embeddedness on the entrepreneurial process. *Journal of business Venturing*. 2002;17(5):467-87.
42. Karimi E, Gorji MB, Samee RA. Leveling of entrepreneurship components in agricultural tourism with an interpretive structural modeling approach. *Journal of Studies in Entrepreneurship and Sustainable Agricultural Development*. 2022;9(3):123-44 (*In Persian*).
43. Ikonen H-M. Passionately yours: Managing emotional and spatial boundaries in lifestyle-based hospitality businesses. *Hospitality & Society*. 2017;7(3):263-80.
44. Khorrami M, Farhadian H, Abbasi E. Determinant competencies for emerging educators' entrepreneurial behavior in the Institute of Agricultural Applied-Scientific Education, Iran. *Journal of Global Entrepreneurship Research*. 2018;8(1):8.